

TEORIA INTELIGENȚELOR MULTIPLE

Prof. Iancu Claudia
Colegiul Național „V. Alecsandri”, Galați

Teoria inteligenței multiple a fost dezvoltată în anul 1983 de Dr. Howard Gardner, profesor la Universitatea Harvard. Deși a fost destul de cercetată și discutată, puțini dascăli o cunosc și mai puțini o folosesc pentru stabilirea tipului de inteligență a elevului. Rigiditatea programei de învățământ, timpul scurt alocat fiecărui conținut, rapiditatea cu care se cere parcursă materia, și așa destul de încărcată, nu lasă loc profesorului de la clasă pentru o aplecare mai atentă asupra fiecărui copil, asupra modului în care el ar putea învăța mai bine sau asupra domeniului în care el ar putea excela. La toate acestea contribuie și numărul mare de elevi din fiecare clasă, mai ales din clasele primare, unde se formează competențele de bază și comportamentele de învățare.

Teoria lui Gardner implică talentul sau *chemarea* unor persoane către un domeniu, către o meserie. El pleacă de la ideea că aceste disponibilități ale elevilor, diferitele moduri în care se manifestă, trebuie manipulate încă din clasele primare, pentru dezvoltarea optimă a acestora. Astfel, este specificat că dascălii au un rol deosebit de important în identificarea tipurilor de inteligență a elevilor și în valorificarea acestora.

Spre deosebire de inteligența generală, măsurată coeficientului de inteligență, inteligențele multiple fac referire la dezvoltarea relațiilor cu ceilalți

Avantajele teoriei lui Gardner sunt legate de faptul că elevii sunt încurajați să-și dezvolte aptitudinile și abilitățile deținute, care ar trebui identificate de către dascăli. Gardner însă nu dorește identificarea acestora prin teste și metode folosite de obicei pentru testarea inteligenței. Acest lucru ar însemna încadrarea copiilor în aceleași tipare din care teoria inteligențelor multiple și autorul ei încearcă să-i scoată. Identificarea inteligenței sau inteligențelor fiecărui elev ar trebui să se facă natural, prin participarea acestuia la activități practice.

Fiecare persoană are un mod propriu de a învăța, de a rezolva o problemă. Nu toți ajung la rezolvarea unei probleme pe aceleași căi, lucru care nu este deloc greșit. Încurajarea găsirii diferitelor căi pentru rezolvarea de probleme, de orice tip ar fi ele, se consituie în unul din avantajele metodei lui Gardner. Învățarea centrată pe elev, pe persoană, implicarea activă a subiectului în învățare, precum și dezvoltarea personală a fiecăruia sunt alte avantaje care pot fi amintite.

Motivația fiecăruia dintre elevi este foarte importantă pentru procesul de învățare. Cunoașterea capacităților acestora și recurgerea la metode particularizate pentru dezvoltarea lor, contribuie la creșterea motivației. Particularizarea metodelor de lucru, procedeele alese, în funcție de gândirea și modul de lucru al elevilor este benefică pentru trasarea concretă a liniilor individualității persoanelor. Ieșirea din tiparele universale ale succesului și alegerea unor căi noi pentru reușită poate duce la creșterea stimei de sine, implicit la succes.

Cercetările lui Howard Gardner au identificat și definit până la opt tipuri diferite de inteligență. Inteligența intrapersonală, Inteligența interpersonală, Inteligența corporală și kinestezică, Inteligența spațială, Inteligența naturalistă, Inteligența lingvistică, inteligența muzicală

Desfășurarea activității didactice, din perspectiva teoriei inteligențelor multiple, are o mulțime de consecințe dintre cele mai favorabile:

a. cunoașterea profilului de inteligență a elevilor determină demersuri didactice diferențiate și individualizate;

b. elevii au posibilitatea de a acumula cunoștințe, de a opera cu ele, făcând apel, după dorință, la diferite tipuri de inteligență;

c. fiecare inteligență poate fi folosită pentru însușirea de cunoștințe din diferite domenii;

d. activitatea didactică este proiectată astfel încât să angajeze cât mai multe tipuri de inteligență;

e. cunoștințele învățate la școală sunt aplicate în situații reale, în viață;

f. conceptele fundamentale ale diferitelor discipline sunt asimilate profund datorită faptului că sunt explorate cu ajutorul mai multor inteligențe;

g. utilizarea teoriei inteligențelor multiple duce la formarea și dezvoltarea deprinderilor de comunicare, de relaționare, de cooperare;

h. dacă posibilitatea autocunoașterii elevilor, îi ajută să-și depisteze „punctele tari; și dezvoltă o motivație puternică pentru asimilarea noului.

În proiectarea și desfășurarea activităților din perspectiva teoriei inteligențelor multiple, cadrul didactic este organizator, ghid și îndrumător, urmărind ca fiecare elev să asimileze Curriculumul, care este același pentru toți. În acest mod, fiecare elev asimilează cunoștințele, valorificând tipul de inteligență pe care îl are mai bine structurat, iar activitatea este centrată pe elev. Pentru ca profesorul să devină competent în proiectarea situațiilor de învățare, din perspectiva inteligențelor multiple, el va analiza, prin prisma acestei teorii,

fiecare sarcină propusă elevilor. Pentru fiecare tip de inteligență am exemplificat sarcini de lucru adecvate .

Inteligența verbal-lingvistică

Sarcini de lucru:

- Scrie un eseu pe tema...
- Scrie/caută ghicitori, proverbe sau zicători despre ....
- Concepe un afiș pentru o carte lecturată
- Creează un rebus despre o parte de vorbire studiată
- Descrie peisajul din opera..
- Scrie un reportaj despre...
- Scrie un cvintet despre ...
- Completează un text lacunar.
- Scrie un text cu cuvinte date sau termeni cheie dați în avans.

Elevii pot juca rolul de jurnaliști, poeți, avocați, scriitori.

Inteligența logico-matematică

Sarcini de lucru:

- Anticipează ce se va întâmpla, dacă ...
- Anticipează consecințele faptului că ...
- Completează un tabel cu date extrase din text.
- Ordonează cronologic etapele unui proces dezumanizării / evoluției unui personaj.
- Stabilește asemănările și deosebirile dintre două personaje etc.
- Rezolvă un studiu de caz.
- Rezolvă puzzle, rebusul.

Elevii pot juca rolul de savanți, contabili, programatori.

Inteligența vizual-spațială

Sarcini de lucru:

- Elaborează organizatori grafici (copacul ideilor, ciorchine).
- Subliniază cuvinte cheie și idei esențiale dintr-un text.
- Realizează sigle, blazoane.
- Elaborează un poster, un flyer, o reclama despre un spațiu promovat în opere

literare

- Vizionează un film documentar.
  - Analizează o fotografie.
  - Identifică un traseu pe o hartă. (drumul lui Harap Alb / călătoria Vitoriei Lipan)
- . Elevii pot juca rolul de arhitecți, fotografi, artiști, piloți, ingineri-mecanici.

Inteligența corporal-kinestezică

Sarcini de lucru:

- Indică la hartă localitățile menționate în opera ....
- Învăță un dans specific unei regiuni ilustrate în opera literare .
- Joacă un joc de rol dramatic.

Elevii pot juca rolul de meșteșugari, mecanici, chirurghi.

Inteligența muzicală

Sarcini de lucru:

- Ascultă muzica specifică anumitor regiuni ilustrate in opera .
- Creează un cântec despre o locație .
- Cântă un cântec specific țării ...
- Scrie versurile unui cântec despre ...
- Stabiliți regiunea țării din care provine cântecul popular ascultat.
- Recunoaște zona din care provine un cântec ascultat, etc.

Elevii pot juca rolul de compozitori, poeți, pianiști, staruri ale muzicii rock etc.

Inteligența interpersonală

Sarcini de lucru:

- Realizează un interviu, o anchetă.
- Adresează întrebări colegului.
- Relizează un proces literar al unui personaj .
- Realizați un proiect de grup.
- Realizează un interviu cu un coleg de alta nationalitate pentru a-i înțelege valorile, cultura.

Elevii pot juca rolul de profesori, directori, administratori, lideri foarte eficienți.

Inteligența intrapersonală

Sarcini de lucru:

- Completează într-un jurnal opiniile despre călătoria ta în ...
  - Stabilește o listă de priorități.
  - Spune ce ai face dacă ai fi în locul personajului ...?
  - Scrie opiniile tale despre ...
  - Ce ar fi diferit, dacă ai fi trăit într-o altă cultură?
- Elevii pot juca rolul de avocați, teologi, întreprinzători.

Inteligența naturalistă

Sarcini de lucru:

- Stabilește un traseu turistic pe hartă.
  - Realizează colaje despre locurile prin care a mers personajul ...
  - Colectează și prezintă informații din ziare despre evenimente ecologice.
- Elevii pot juca rolul de naturaliști, fermieri, ecologiști.

Concluzionând, teoria inteligențelor multiple a lui Gardner aduce opt inteligențe în locul uneia generale, niciuna dintre cele opt nefiind mai importantă decât celelalte. Fiecare persoană se naște cu anumite capacități și abilități care sunt dezvoltate dacă sunt descoperite la timp și dacă se lucrează în școală conform acestora. Deținerea uneia dintre inteligențe nu exclude deținerea și alteia, unele fiind chiar înrudite. Ieșirea din tipare și obținerea succesului pe căi diferite este unul dintre conceptele moderne care se încearcă a se implementa în școli, implicarea activă a subiectului în procesul lui de învățare fiind modalitatea de obținere a optimului funcțional al individului.

Bibliografie

Sion, Grațiela. (2014). *Psihologia dezvoltării*. București: Editura Fundației România de mâine.

Țuțu, Mihaela Corina. (2014). *Psihologia personalității*. București: Editura Fundației România de mâine.

Yestoeducation. (2016). *Teoria inteligențelor multiple – când fiecare zboară cu aripi diferite*, găsit la adresa yestoeducation.wordpress.com/2016/03/13/inteligentele-multiple